

ПЕРСПЕКТИВА

ЕНЕРГОАТОМ
ENERGOATOM

Тижнева газета

№51 (1473) 21 грудня 2019 р.

Заснована в 1991 році

ШАНОВНІ КОЛЕГИ, ДРУЗИ!

Щиро вітаю вас з Днем енергетика! Перед енергетичною галуззю завжди стоять надзвичайні завдання: бути непорушною основою національної економіки, надійним джерелом тепла і світла в оселях мільйонів українських громадян, підґрунтям енергобезпеки й незалежності держави.

та унікальним досвідом. Нещодавно після проведення успішної ремонтної кампанії повністю завантажено ядерним паливом виробництва Westinghouse енергоблок №5 Запорізької АЕС. Фахівці станції провели потужну модернізаційну роботу, налагодили ефективну співпрацю з постачальником щодо експлуатації та майбутніх

стратегічним інвестиційним проектом компанії – поводження з радіоактивними відходами. Комплекси переробки для них вже впроваджені на Рівненській та Запорізькій АЕС. Власним коштом компанія розпочала такий проект і на Хмельницькій АЕС, незабаром такий комплекс ми плануємо побудувати і на ЮАЕС. Ми вдячні за злагоджену і конструктивну співпрацю усім нашим українським та зарубіжним партнерам, які забезпечують компанію якісною продукцією та послугами у всіх наших проектах, піч-о-пліч з якими ми реалізуємо потенціал атомної галузі.

У 2019 році нам вдалося впевнено увійти у новий ринок електроенергії завдяки тому, що підготовка до ринку почалася заздалегідь, ще до ухвалення відповідного Закону. Незважаючи на проблеми через обмеження участі АЕС у торгах, переконаний, ми всі разом зробимо усе можливе задля зміни ставлення до атомної генерації на краще. Першим кроком стало збільшення на 5% частки продажу електроенергії на ринку на добу наперед. Вірю, що це лише початок позитивних змін на краще.

Шановні колеги, друзі! Наша сумлінна робота, ефективна взаємодія з державою, з партнерами завжди будуть спрямовані на забезпечення надійності та стабільності української енергетики, а оновлення та впровадження інновацій у галузі зміцнюватимуть прагнення України бути високорозвинутою та енергетично потужною державою.

Щиро бажаю Вам затишних та теплих свят, які подарують натхнення для вдалого втілення усіх починань у Новому році. Хай 2020 рік буде багатим на добро, щедрим на успіхи та здійснення мрій, сповнений великими справами та щасливими подіями для кожного з вас.

Енергії, успіхів та здобутків нам усім у новому році!

З повагою

**т. в. о. президента «НАЕК «Енергоатом»
Павло Павлишин**

У 2019 році атомна енергетика виробила для України понад половину усього обсягу електричної енергії держави, забезпечивши стабільність енергетичної системи та наповнюючи Державний бюджет значним обсягом коштів, отриманих від її реалізації. Колеги, ми з вами робимо все можливе, щоб наші енергетичні потужності працювали на повну силу та забезпечували державу цінним ресурсом – електричною енергією. Наша стабільність базується на відповідальній та ефективній праці усіх підрозділів компанії.

Цьогоріч ми знов досягли успіху у напрямі продовження термінів експлуатації наших енергоблоків. Южно-Українська АЕС вперше в Україні продовжила ресурс енергоблоку №3 ще до завершення його проектного терміну експлуатації. Чергову переоцінку безпеки розпочали енергоблоки, які вже 10 років демонструють свою безпеку у довгостроковій експлуатації – перший та другий енергоблоки ВВЕР-440 Рівненської АЕС. Надійна робота цих блоків підтвердила достатній запас міцності українських реакторів та довела їхню необхідність для України.

Серед досягнень цього року слід відзначити підвищення потужності діючих енергоблоків АЕС – до 3045 МВт підвищено теплову потужність пілотного енергоблоку №2 Южно-Української АЕС.

Колеги, усе це свідчення того, що атомників ніколи не лякали зміни. Енергоатом сам є ініціатором багатьох прогресивних та інноваційних підходів задля власного розвитку та розбудови всієї галузі. У 2019 році ми продовжили активну роботу над диверсифікацією джерел постачання свіжого ядерного палива – перспективним напрямом діяльності, який став нашою гордістю

амбітних проектів з вдосконалення економічного ефекту застосування американського палива. До цього руху поступово приєднується Рівненська АЕС – цьогоріч розпочатий процес впровадження ядерного палива альтернативного виробника і на енергоблоках №№1, 2 РАЕС.

Ми робимо впевнені кроки до енергетичної безпеки та незалежності держави. Завершуються будівельні роботи на майданчику Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, на АЕС проводяться підготовчі роботи з впровадження технології Holtec International. Щиро сподіваюсь, що вже з 2020 року Україна повністю забезпечить себе послугами з безпечного та надійного зберігання ВЯП з усіх АЕС. Активна робота велась над ще одним

ШАНОВНІ ЕНЕРГЕТИКИ, КОЛЕГИ!

2019 енергетичний рік, як і календарний, на завершени. Хмельницька АЕС зустрічає професійне свято із високими здобутками в числі яких найвагоміший – продовження строку експлуатації 1 енергоблоку. Ліцензію ЕО №000220 від 5 жовтня 2004 року на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки енергоблоку №1 ВП «Хмельницька АЕС» продовжено до наступної періодичної переоцінки безпеки енергоблоку №1 – 13 грудня 2028 року. Це велика подія у житті станції.

Цього року у липні другий енергоблок видав 100-мільярдну кіловат*годину, а два блоки продукували 12 вересня триста мільярдів кіловат*годин електроенергії за час експлуатації станції.

Коллектив спроможний на високі діяння і має плани на майбутнє. Проведено слухання з громадськістю зони спостереження щодо будівництва 3 та 4 енергоблоків ХАЕС. Здійснено багато кроків на шляху реалізації проекту спорудження комплексу з переробки радіоактивних відходів. Ми постійно дбаємо про впровадження заходів із виконання Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків, про покращення умов праці, добробут наших працівників.

Бажаємо фахового зростання і багато земних благ, здоров'я, родинного благополуччя, добра і миру всім і кожному.

**Микола Панашенко, генеральний директор ВП ХАЕС
Михайло Гук, голова ППО Хмельницької АЕС**

П'ЯТНАДЦЯТЬ РОКІВ ІЗ ПРІОРИТЕТАМИ ТЕХНІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ

Відділ модернізації і реконструкції Хмельницької АЕС створений 4 грудня 2004 року. Його основним завданням стали централізація організації і управління процесами модернізації, реконструкції, підвищення безпеки діючих енергоблоків на весь встановлений термін їх експлуатації. Зараз роботу цього підрозділу координує начальник Олександр Косік. З нагоди ювілею ВМіР він розповів про знакові події в історії відділу модернізації та реконструкції.

- Олександр Петровичу, більшість підрозділів Хмельницької АЕС вже відзначали свої тридцятилітні ювілеї. Ваш відділ порівняно з ними слід вважати «молодим».

- Коли споруджувалась електростанція, виникла потреба координування низки будівельних, монтажних та налагоджувальних робіт. Тоді і були сформовані відповідні відділи, служби координації та забезпечення діяльності інфраструктури на промайданчику та поза його межами. Необхідність створення відділу модернізації та реконструкції виникла, коли перший енергоблок відпрацював майже сімнадцять років і його технічне оновлення набрало актуальності. Крім цього, з пуском другого енергоблока був передбачений великий перелік робіт із підвищення його безпеки. Перші завдання з реконструкції і модернізації довелося вирішувати Володимирі Гончару. Потім протягом п'яти років естафету продовжував Валерій Стариков.

- Які основні завдання покладені на відділ реконструкції і модернізації?

- Насамперед це координація роботи підрозділів ХАЕС з реалізації заходів із підвищення безпеки. Сама реалізація заходів вимагає значних фінансових і людських ресурсів, у зв'язку з чим перед відділом поставлено ряд завдань. Зокрема, це організація перспективного, річного та поточного планування робіт із модернізації і реконструкції, розробка та підтримка в актуальному стані Середньострокової інвестиційної програми (на чотири роки), Інвестиційної програми на наступний рік, моніторинг виконання заходів в розрізі кожного етапу реалізації починаючи із Концептуального технічного рішення і закінчуючи Технічним рішенням на введення в промислово експлуатацію. При цьому, необхідно забезпечити ефективний контроль використан-

ня виділених коштів на модернізацію і реконструкцію із врахуванням проведених торгів, підготовку фінансових і технічних звітів, розгляд та

попереджувальних ремонтів (ППР). Багато робіт з підвищення безпеки, модернізації та реконструкції мають тривалий термін реалізації і

пас міцності. Тепер до них приєдналась і Хмельницька АЕС. У цілому реалізація К(з)ПБ - це підвищення рівня безпеки експлуатації енер-

гоблоків і надійності їх роботи, зменшення ризиків виникнення аварій під час стихійного лиха або інших екстремальних ситуацій, мінімізації їх наслідків, а також одна з основних умов продовження проектної терміну експлуатації енергоблоків АЕС України, що дозволить зберегти існуючий рівень енергогенерації в країні. З метою підвищення безпеки енергоблоків на Хмельницькій АЕС використовуються сучасні методи аналізу, що дозволяють встановити дефіцити безпеки і розробити заходи щодо їх усунення. Оцінка потенційного підвищення рівня безпеки (реалізація заходів щодо підвищення безпеки) виконується на підставі результатів як ймовірного аналізу безпеки, так і аналізів проектних і запроєктованих аварій.

На ХАЕС виконано значний обсяг робіт із підвищення безпеки і надійності, тому вже зараз рівень безпеки енергоблоків значно перевищує закладений у проекті. Основні заходи, спрямовані на підвищення безпеки, пов'язані із модернізацією технологічних систем енергоблока, а також із доповненням і коригуваннями експлуатаційної документації та інструкції з ліквідації аварій. До процесів з реконструкції та модернізації причетні багато спеціалістів основних підрозділів електростанції. Заступник головного інженера з технології та інжинірингу (ЗГПІ) Олег Хатьомкін є керівником з реконструкції і модернізації на майданчику ВП ХАЕС та несе відповідальність за створення і роботу системи, а також за результати, що досягаються її учасниками.

- За будь-якими звітами, статистичними даними завжди важливий людський фактор. Для успішної реалізації проектів потрібна злагоджена команда.

- Можу з гордістю сказати, що вона у нас є. За штатним розкладом у відділі працює 10 чоловік. Обов'язки заступника начальника виконує Жанна Іванченко. Поряд – висококваліфіковані фахівці - Михайло Смитанюк, Віктор Жебель, Вадим Костюк, Богдан Приходченко, Ігор Вакуленко, Інна Гончар, Олена Гаврилюк, Надія Костенко.

Олександр Шустерук
Фото автора

надання звітної документації у ДІЯРУ після ППР тощо.

Багаторічна експлуатація ВП ХАЕС продемонструвала надійну і стійку роботу енергоблоків. У той же час, постійне підвищення вимог із безпеки, що висуваються до АЕС з боку світової спільноти, вимагає постійного впровадження додаткових заходів з підвищення безпеки. Керівництво Хмельницької АЕС вважає цей напрям пріоритетним. Ставка робиться на підтримання і підвищення досягнутого рівня безпеки на всіх етапах життєвого циклу діючих енергоблоків, виходячи з передової міжнародної практики, з вимог норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.

- Немає сумніву, що для колективу, який протягом п'ятнадцяти років стоїть на вістрі втілення новаторських технологічних ідей, є чим гордитись.

- За весь час експлуатації енергоблоків Хмельницької АЕС реалізовано 870 проектів з модернізації та підвищення безпеки. Важливі заходи та програми, які були схвалені Кабінетом Міністрів України, виконувалися починаючи з 2005 року. Це, зокрема, «Концепція підвищення безпеки діючих енергоблоків атомних електростанцій»; «Програма модернізації енергоблоків АЕС України з реакторами ВВЕР-1000 (В-320) Частина 2. Енергоблок №2 Хмельницької АЕС»; «Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» (К(з)ПБ). До речі, остання спрямована на підвищення безпеки енергоблоків і модернізацію обладнання. Заходи КзПБ виконувались, як правило, під час щорічних планово-

виконуються протягом кількох років.

- Вагомим успіхом колективу Хмельницької АЕС та всіх вітчизняних фахівців у сфері ядерної енергетики стало одержання ліцензії на продовження терміну експлуатації першого енергоблока.

- Нагадаю, що у грудні 2018 року закінчився проектний термін служби енергоблока №1 Хмельницької АЕС. Перед колективом ДП «НАЕК «Енергоатом» і ВП ХАЕС було поставлено завдання з реалізації низки заходів для продовження проектної терміну експлуатації. Дані заходи увійшли до програми підготовки енергоблока №1 Хмельницької АЕС до експлуатації у понадректний період, яка була погоджена Держатомрегулювання України. Однією із головних умов виконання вищезазначеної програми була реалізація низки технічних складних та фінансово-економічних заходів із підвищення безпеки капітального характеру, а саме реалізація 37 заходів КзПБ та 15 заходів щодо усунення відступів від вимог норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки. Виконання у повному обсязі всіх запланованих заходів дозволило енергоблоку №1 Хмельницької АЕС безпечно продовжувати виробляти електроенергію і у понадректний період. Як відомо, на сьогоднішній день в світі, за даними МАГАТЕ, експлуатується 440 атомних енергоблоків, 137 з них - зі строком експлуатації понад 30 років. Досвід продовження термінів експлуатації перших двох рівненських, южно-українських, запорізьких енергоблоків підтверджує той факт, що українські реактори мають для цього достатній за-

Вівторкові зустрічі

Про це сказав у розмові з журналістами начальник загону відомчої воєнізованої охорони М.Д.Нечипорук. Скрупульозний відбір кадрів для несення служби обумовлений специфікою роботи ЗВВО, в якому більше половини персоналу має допуск до зброї, з якою заступає на варту. Її не можна довірити будь-кому, або ж один раз і назавжди, не дотримуючись цілої системи запобіжних заходів, чітко виписаних у відповідних інструкціях. Перелік таких запобіжників передбачає як знання правил поведінки зі зброєю, володіння практичними навичками тощо, так і відповідну фізичну підготовку та медичні показання. Постійне підтримання кваліфікації на заняттях у спеціально обладнаному класі, НТЦ, екзамен, навчальні стрільби в тирі, перевірка начальника варту на щоденному вранішньому шикванні морально-психологічного стану тих, хто заступає на пост, їх здоров'я унеможливають виникнення ситуацій, які б несли загрозу людям.

Персонал загону сповна усвідомлює відповідальність за охорону ввірених об'єктів і товарно-матеріальних цінностей, їх збереження і гідно й професійно виконує свої обов'язки.

За словами Миколи Дмитровича, у поточному році вдалося значно покращити роботу очолюваного ним підрозділу. На уточнююче запитання за рахунок яких складових цього досягнуто, на перше місце він без вагань поставив високу дисципліну. А ще набагато кращу якість навчальних занять, уникнення формальностей під час екзаменів, тісну взаємодію і розуміння між станційними структурними підрозділами, удосконалення системи охорони. Значною підмогою для ефективного несення служби персоналом ЗВВО його керівник назвав впровадження системи відеоспостереження, назвавши в якості прикладу такі об'єкти, як «Складське господарство», навчально-тренувальний центр. Разом з оновленням сигналізації, огорожі тощо, це суттєво полегшує і посилює охорону.

У загоні постійно дбають про створення належних умов праці, забезпечення персоналу якісним спецодягом для будь-якої пори року.

В розрізі питання про відбір кадрів співрозмовник зауважив, що на момент його приходу у ЗВВО чисельний склад підрозділу налічував 165 осіб, з яких лише четверо чоловіків. З огляду на

ВИПАДКОВИХ ЛЮДЕЙ НА РОБОТУ НЕ БЕРЕМО

збільшення постів, де охоронники несуть службу зі зброєю та спецзасобами (гумові кийки, кайданки, газові балончики) ми стараємося доручати такі об'єкти саме чоловікам. Тому децю змінили підходи до прийому на роботу в підрозділ, зараз склад персоналу за кількістю чоловіків і жінок фактично вирівнявся. Хоча не треба думати, що жінки гірше справляються зі своїми виробничими функціями чи пасують перед складнощами. І серед них чимало тих, кому довірено зброю. Вимоги до всіх однакові, коло обов'язків також.

Аналізуючи роботу підрозділу за 2019 рік, варто відзначити, що керівництво та персонал ЗВВО підрозділу постійно ведуть пошук ефективного забезпечення надійної охорони об'єктів ХАЕС. Відтак не допущено розкрадання матеріальних

цінностей з об'єктів, які охороняються, а також безконтрольного проходу осіб чи проїзду транспорту на них. Зростає потреба в необхідності охорони додаткових приміщень і матеріальних цінностей. Так, на прохання начальника цехів і за розпорядженням керівництва станцій персонал ЗВВО «взяв під своє крило» приміщення і матеріальні цінності РБУ ЕРП, дороговартісний генератор електроцеку, територію дільниці біомеліорації ГТЦ, де розміщено садки з плідниками рослинної риби та їх мальків. Також з листопада 2015 року до початку 2019 року загін забезпечував охорону трьох під'їздів житлового будинку 505, оскільки до його здачі в експлуатацію була загроза скоєння там крадіжок.

Такі додаткові пости накладають на ЗВВО і відповідне навантаження, а тому в підрозділі ретельно планують свою роботу, організовуючи її так, щоб охопити наявними силами і засобами всі об'єкти, дотримуючись при цьому виконання встановлених графіків несення служби і відпочинку після неї. А вже кожного разу заступаючи на пост, людина повинна бути в тонусі аби належно виконувати поставлені завдання. Дуже прискіпливо відслідковують у підрозділі дотримання графіка відпусток – щорічних і всіх інших, залишаючи «у строю» таку кількість людей, яка б дозволила забезпечувати охорону без будь-яких збоїв.

- Микола Дмитровичу, скільки загалом об'єктів під охороною ЗВВО?

- У нас багато об'єктів, більше 17 і більше 35 облаштованих там постів. На 15 з них охоронники несуть службу зі зброєю. Найвагоміші об'єкти – відкритий розподільчий пристрій 750/330 кВ, станція знезалізнення води, ставок-охолоджувач, теплотраса, складське господарство.

- Які принципи роботи перенесли ви у, як ви кажете, цілком цивільний підрозділ – ЗВВО, виходячи з досвіду своєї попередньої професійної діяльності.

- Я свого часу закінчив Академію внутрішніх справ, працював у міліції, завершивши службу у статусі начальника відділу. Дотримуюся думки, що керівний склад підрозділу повинен мати юридичну освіту, щоб якісно вирішувати поставлені перед нами завдання, де без знання трудового законодавства, адміністративного права, житлового кодексу, соціальних норм ніяк не обійтися.

- Хоча очолюваний вами підрозділ і цілком цивільний, все ж специфіка роботи вочевидь передбачає співпрацю з правоохоронними органами міста.

- Ми працюємо в тісній взаємодії з правоохоронними органами, передусім міською поліцією, державною службою охорони – договір з ними укладено. Знаходимо спільну мову. Скажу так: де закінчуються наші повноваження, починаються їхні. Ця межа дуже тонка, завжди потрібно її відчувати і дотримуватися. Нам потрібно підтримувати взаємозв'язок з поліцією, бо несення служби у нічний час на великих об'єктах, як, наприклад, водосховище, не можна назвати цілком безпечним. Один постійний не зможе протистояти групі порушників, якщо такі нагрянуть. У подібних випадках можемо вдаватися до «тривожної кнопки» викликаючи підмогу. У повній взаємодії ми не тільки з правоохоронцями, а й пожежно-рятувальною частиною. Якщо в поле нашого зору потрапляє загоряння трави, лісових насаджень, будь-яких об'єктів, відразу доповідаємо.

Наш персонал навчений діяти у непередбачуваних ситуаціях, може і першу медичну допомогу надати, і незначне загоряння підручними засобами погасити. Але найголовніше завдання колективу ЗВВО – охорона об'єктів і матеріальних цінностей, їх збереження. Це повсякденна праця, нелегка, але під силу людям відповідальним і належно підготовленим.

Ольга Сокол

ХАЕС ВІДВІДАЛИ ВИКЛАДАЧІ ТА СТУДЕНТИ ШЛЬОНСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ (ПОЛЬЩА) ТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Викладачі Шльонської Політехніки (м. Глівіце, Польща) та кафедри машин і апаратів, електромеханічних та енергетичних систем Хмельницького національного університету (ХНУ) разом зі студентами відвідали Хмельницьку АЕС.

Під час екскурсійного туру на ХАЕС викладачі та студенти побували у навчально-тренувальному центрі, де ознайомилися із технологією виробництва електроенергії, процесами підготовки та навчання персоналу. Детальну інформацію, а також відповіді на численні запитання, надав гостям представник Всесвітньої асоціації організацій, які експлуатують атомні станції (ВАО АЕС), на майданчику Хмельницької АЕС В'ячеслав Іванов.

На Хмельницькій АЕС електроенергетики побували у машинному відділенні другого енергоблока та на центральному щиті управління, детально знайомилися із виробничими процесами та спілкувалися із провідними фахівцями атомної станції. Під час дружньої бесіди хмельницькі атомники розповіли польським гостям про внесок їх земляків у будівництво та функціонування АЕС.

Підсумовуючи результати візиту, к.т.н. доцент Хмельницького національного університету Олександр Шпак зазначив, що ХНУ вже давно співпрацює із Шльонською Політехнікою і візит на Хмельницьку АЕС – чудова нагода для безпосереднього ознайомлення із галуззю атомної енергетики в Україні та зміцнення міжнародних зв'язків.

КОНСТРУКТИВНА ПОЛЕМІКА - ЗАПОРУКА ПОРОЗУМІННЯ

11 грудня нетішинські атомники взяли участь у хакатоні ((англ. *hackathon*, від *hack* (див. *хакер*) та *marathon* – *марафон*) – захід, під час якого різні спеціалісти в галузі розробки програмного забезпечення інтенсивно і згуртовано разом працюють над розв'язанням якоїсь проблеми) під назвою «Хмельницька АЕС: загроза чи можливість». Захід був організований у обласному центрі Хмельницьким енергетичним кластером спільно з Центром екологічних ініціатив «Екодія» і зібрав як прихильників розвитку атомної енергетики, так і її опонентів. Так як формат хакатону передбачає проведення дискусій та розроблення сценаріїв спільними зусиллями учасників заходу для вирішення проблематики обраної теми, то представники громадськості, влади, екологічних об'єднань, атомної галузі, зокрема Хмельницької та Рівненської АЕС, сфокусували свою увагу на експлуатації та подальшій розбудові ХАЕС.

У панельній дискусії щодо основного питання взяли участь заступник генерального директора ХАЕС з капітального будівництва Олег Рахлінський, заступник генерального директора ХАЕС з кадрів та соціального розвитку Віктор Демидюк, заступник головного інженера ХАЕС з нових блоків Геннадій Самосей, начальник відділу роботи з громадськістю і ЗМІ ХАЕС Тетяна Лиситчук, спеціалісти цеху радіаційної безпеки та служби аналізу безпеки Рівненської АЕС. До обговорення питань долучилися також перший заступник Нетішинського міського голови Іван Романюк та директор Агенції регіонального розвитку Хмельницької області Роман Примуш. Модератором хакатону виступив голова рівненської громадської організації «Еко клуб» Андрій Мартинюк, а модераторами груп-розробників сценаріїв – представниця київського Центру екологічних ініціатив «Екодія» Олександра Заїка,

голова української кліматичної мережі Ілля Сремєнко та координатор проектів ГО «Еко клуб» Ольга Лящук.

На публічний диспут модератор виніс питання значення атомної енергетики для держави, її соціальні, економічні та екологічні аспекти діяльності на прикладі Хмельницької АЕС.

- Чи потрібна державі, області, регіону атомна галузь, яка генерує понад 50% усієї вітчизняної електроенергії, а, власне, ХАЕС є бюджетотворюючим підприємством Хмельницької області та Нетішина?

Хмельницька атомна станція забезпечує до чверті надходжень в бю-

джет області та до 80% в бюджет міста – супутника. Разом з тим ми усі знаємо про наслідки Чорнобильської АЕС для України. Тут важливо розуміти, що коли ми приймаємо стратегічні рішення, вони дуже тривали в часі. А ще потрібно, аби ми мали змогу активно та чесно дискутувати щодо питань, які актуально та гостро звучать серед громадськості, – наголосив Андрій Мартинюк під час відкриття заходу.

Подія проводилася у активному форматі дискусій, де кожен учасник міг висловити свою думку, отримати достовірну та вичерпну інформацію по темі, поставити запитання. Багатьох цікавили соціальні, економічні аспекти розвитку найпотужнішого підприємства Хмельниччини – про це розгорнуто надавали інформацію спікери від ХАЕС. Зокрема, Олег Рахлінський зазначив, що сьогодні в Україні є потреба у розбудові нових енергопотужностей, і це визначено державною енергетичною стратегією розвитку до 2035 року: «Україна – одна із країн світу, яка має розвинену атомну енергетику. Проте слід наголосити, що поряд із розбудовою атомної енергетики мають розвиватися і альтернативні джерела, такі як сонячна та вітрова енергетика. Однак без функціонування атомної генерації, яка сьогодні є базисом та фундаментом у виробітку усієї вітчизняної електроенергії, це просто неможливо. Адже за рахунок нашого дешевого тарифу ми допомагаємо іншим виробникам і несемо збитки від цього. Це питання держава повинна взяти під особливий контроль і перегляну-

ти існуючий тариф, адже він повинен мати інвестиційну складову на підвищення безпеки. А сьогодні маємо великий дефіцит коштів для реалізації наших програм, зокрема з підвищення безпеки, в яку залучаємо гроші з європейських кредитів».

Спікер від ХАЕС зауважив, що цифрами та економічними розрахунками атомна енергетика залишає позаду себе всі інші генерації, адже у порівнянні із тепловою, а тим паче сонячною, дешевша у кілька разів. При цьому атомна електроенергія – це один із найчистіших видів, наразі за рахунок її генерації відбувається роз-

виток і дотування теплової та дорогих відновлювальних джерел, зокрема сонячної та вітрової електроенергії, виробництвом яких в Україні займаються приватні компанії. Якби на сьогодні забрали з енергоринку атомну частку, кінцевий пересічний споживач, який сьогодні платить за спожиту електроенергію в середньому 90 копійок за перші 100 кВт*год, відразу відчув би удар по своєму гаманцю. Також слід зауважити, що вартість 1 кВт*год так званих відновлювальних джерел електроенергії в Європі набагато нижча: в Україні ж її вартість чомусь б'є всі рекорди.

Нині світова енергетика розвивається по-різному. Німеччина на перший план вивела нарощення генерації відновлювальних джерел, Китай заявив про амбітні плани щодо масштабної розбудови у них атомних електростанцій: згідно з енергетичною стратегією розвитку цієї країни на найближчі десятиліття заплановано будівництво 100 (!) атомних енергоблоків. Такі світові лідери з атомної енергетики, як США та Франція, також не збираються відмовлятися від експлуатації ядерних енергоблоків, які складають основу їх енергетичної стратегії.

Ніхто не знає, як буде розвиватися світ через 40-50 років, проте сьогодні без функціонування атомної енергетики нашої держави не обійтися: її потужності немає чим замінити, відновлювальні джерела енергії не підтримують маневровий режим і взагалі складають невеликий відсоток у загальному виробництві. І як би не хотілося опонентам мирного атому зупинити усі атомні енергоблоки, проте останнє слово повинно бути за здоровим глуздом: без основи вітчизняної енергетики, якою є атомна, уся енергетична галузь просто зруйнується, а з нею і наша економічна незалежність у цій сфері.

Учасники заходу цікавилися фінансовою стороною будови хмельницьких мільйонників – з яких джерел мають залучатися кошти. Представниками ХАЕС до присутніх була доведена інформація про те, що будівництво буде забезпечуватися не за рахунок державних інвестицій, а завдяки реалізації програми «Європейського мосту», який передбачає експорт електроенергії другого енергоблоку Хмельницької АЕС до Європи. Проте наразі ця пропозиція знаходиться під знаком питання: уряд визначається, чи потрібно взагалі реалізовувати цю програму.

Олег Рахлінський також наголосив, що нині проводиться повторне обстеження третього та четвертого

енергоблоків ХАЕС, що передбачено нормативними документами.

Багато питань звучало з приводу підготовки висококваліфікованих кадрів для експлуатації атомних елек-

тростанцій, щодо середнього віку працюючого технічного інженерного персоналу ХАЕС, забезпеченості атомної електростанції фахівцями. На ці та інші запитання аудиторії детально відповів Віктор Демидюк.

До загроз, які озвучували та обговорювали присутні, належали питання зберігання відпрацьованого ядерного палива та радіоактивних відходів, які продукують атомні електростанції. Олег Рахлінський спростував деякі хибні твердження, що в Україні немає місця зберігання ВЯП та ПАВ: «Сьогодні в зоні відчуження Чорнобильської АЕС завершується будівництво постійного централізованого сховища зупинити усі атомні енергоблоки, проте останнє слово повинно бути за здоровим глуздом: без основи вітчизняної енергетики, якою є атомна, уся енергетична галузь просто зруйнується, а з нею і наша економічна незалежність у цій сфері».

Щодо питань постачання ядерного палива, то лише компанія «Westinghouse» та російська «ТВЕЛ» володіють технологією його виробництва для реакторів типу ВВЕР, якими обладнані українські атомні електростанції. Було зазначено, що Україна сьогодні активно переходить на його закупівлю у американської компанії «Westinghouse». Наразі американське ядерне паливо використовується на шести енергоблоках українських АЕС, а після 2021 року воно буде завантажене до 7-го з 13-ти українських атомних енергоблоків з реакторами ВВЕР-1000. До Южно-Української та Запорізької АЕС приєднається і Рівненська АЕС.

На хакатоні в ході дискусій учасники окреслили три сценарії роботи та подальшого розвитку Хмельницької АЕС з можливістю або експлуатувати чотири енергоблоки, або працювати

ВСТАНОВЛЕНО НОВІ ТАРИФИ НА ТЕПЛО ТА ГАРЯЧЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ

Під головуванням міського голови Олександра Супрунука відбулось чергове засідання виконавчого комітету міської ради. На розгляд порядку денного було внесено 25 питань.

Членами виконкому було схвалено проект рішення Нетішинської міської ради «Про бюджет Нетішинської міської ОТГ на 2020 рік». Далі він буде поданий на розгляд міської ради (сесія відбудеться 20 грудня). Також прийнято рішення про проведення перерозподілу бюджетних призначень (15 тис. грн) загального фонду бюджету Старокривинської сільської ради на 2019 р.

З 1 січня 2020 року в Нетішині діятимуть нові тарифи на послуги з

постачання теплової енергії та гарячої води, а також тариф на теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) для ВП «ХАЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом» у розмірі 196, 90 грн за 1 Гкал. (без ПДВ) зі структурою. Що стосується постачання тепла та гарячої води для потреб населення, то за 1 Гкал за послуги з постачання теплової енергії встановлено тариф 196, 90 грн; постачання гарячої води за умови підключення рушникосушильників – 22,31 грн за 1 куб. м; постачання гарячої води за умови відсутності рушникосушильників – 21, 48 за 1 куб. м. Для потреб бюджетних установ та організацій, інших споживачів постачання тепло-

вої енергії та постачання гарячої води, відповідно становитиме 196,90 грн за 1 Гкал та 22, 16 грн за 1 куб. м. (всі тарифи вказані без податку на додану вартість).

Прийнято рішення про безоплатну передачу з балансу виконавчого комітету міської ради на баланс КП НМР «Благоустрій», у господарське відання, пам'ятний знак жертвам Голодомору та репресій. Затверджено реєстр учасників програми «Муніципальне житло м. Нетішин на 2017-2027 роки» IV черги. Внесено зміни до складу адміністративної комісії при виконавчому комітеті міської ради. Також була розглянута скарга О. Ткачука щодо скасування

постанови адміністративної комісії про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу – 80 неоподаткованих мінімумів доходів громадян – 1360 грн за паркування на газоні (ст. 152 КУпАП). Рішенням виконкому постанову адмінкомісії залишено без змін, а скаргу без задоволення. Декілька прийнятих рішень стосувались захисту прав дітей, їхнього соціального захисту та житлових питань (квартирний облік, передача у власність громадян житлових приміщень у гуртожитках).

Відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради надано одноразову матеріальну допомогу на лікування для 13 нетішинців та 1 мешканця Старого Кривина. Сума виплат становить від 2 до 5 тис. грн.

Відділ з організаційних питань апарату виконавчого комітету Нетішинської міської ради

УРЯД ЗАТВЕРДИВ ПРАВИЛА НАДАННЯ ПОСЛУГИ З ПОСТАЧАННЯ ГАРЯЧОЇ ВОДИ, А ТАКОЖ ТИПОВІ ДОГОВОРИ

Відтепер гаряча вода повинна подаватись споживачам не нижче 50 градусів Цельсія і не вище ніж 75 градусів Цельсія. Це стосується як колективних споживачів, так і тих, хто має індивідуальні теплові пункти.

Також визначено порядок оплати послуги та типові договори про її надання. А ще правила встановлюють порядок взаємовідносин виконавця та споживачів. Передбачено, що виконавець послуги забезпечує її постачання з відповідним рівнем безпеки, температури та величини тиску.

Визначено і порядок обліку води, обслуговування лічильників та передачі їх показників. Унормовано зняття контрольних показників з приладів обліку.

Довідково. Постановою затверджено типові договори надання послуги з постачання гарячої води, а саме:

- типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуги з постачання гарячої води (із здійсненням обслуговування і поточного ремонту внутрішньобудинкової системи постачання гарячої води);

- типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуги з постачання гарячої води;
- типовий колективний договір про надання послуги з постачання гарячої води;
- типовий договір з колективним споживачем про надання послуги з постачання гарячої води;
- типовий договір з власником (користувачем) будівлі про надання послуги з постачання гарячої води.

Пресслужба Секретаріату Кабінету Міністрів України

БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ

Незабаром новорічні свята. Оселі наших громадян прикрасять новорічні ялинки – неодмінні атрибути цього свята. Однак, разом із позитивними емоціями, у разі недотримання правил пожежної безпеки, лісові красуні можуть зіпсувати позитивний настрій, перетворивши святкову атмосферу на пекельну пастку. У зв'язку з цим Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Хмельницькій області наголошує на дотриманні правил пожежної безпеки під час встановлення ялинок і святкування новорічних та різдвяних свят, а саме:

- 1) ялинка має встановлюватися на стійкій основі;
- 2) не слід встановлювати ялинку в проходах, біля виходів, на шляхах евакуації;
- 3) небезпечно встановлювати ялинку на відстані менше 1 м від опалювальних приладів;
- 4) обирайте електричні гірлянди фабричного виробництва;
- 5) при виявленні несправності в ілюмінації (нагрів проводів, блимання лампочок, іскріння тощо) вона має бути терміново вимкнена;
- 6) забороняється застосовувати для ілюмінації ялинок свічки;
- 7) небезпечно залишати ялинку з увімкненими вогниками без нагляду;
- 8) не слід дозволити дітям самостійно вмикати гірлянди;

ВИЯВИЛИ ПОТОПЕЛЬНИКА

14 грудня о 09:05 на пункт зв'язку 8 Державної пожежно-рятувальної частини від чергового Нетішинського відділення поліції надійшло повідомлення про те, що потрібна допомога в пошуку безвісті зниклої особи. Пошукова операція тривала понад 5 годин. Рятувальники на двох човнах обстежили понад 3 км берегової лінії. До пошуку також долучилися місцеві любителі підводної риболовлі. За допомогою спеціального спорядження вони обстежили дно акваторії озера. Тіло громадянина 1986 року народження виявили на дні водойми та доставили до берега.

3-ій Державний пожежно-рятувальний загін ГУ ДСНС України у Хмельницькій області

ВІТАЄМО

Олексія Андрійовича ШЕВЧУКА
з Днем народження!

*Бажаємо Вам, щоб надії збувались,
Щоб друзі хороші в житті зустрічались,
Щоб стіл був багатий і затишно в хаті.
Хай дні Ваші будуть веселі, строкаті.
Від щирого серця Вам щастя й любові!
Нехай Вам таланить і будьте здорові!*

Колектив ЦДПРВ

Колектив ЕРП вітає
Тетяну Миколаївну СОКОЛЕНКО
з виходом на пенсію!

Шановна Тетяно Миколаївно!
Сьогодні ми вітаємо Вас із виходом на заслужений багатьма роками праці відпочинок. Дякуємо Вам за той внесок, який Ви зробили за роки роботи в РБУ ЕРП!
Нам не вистачатиме Вас, Вашого гарного настрою, яким Ви вміли зарядити весь наш колектив, та професійного підходу до будь-якої справи. Для нас Ви завжди залишитесь членом колективу.
Але Ви заслужили відпочинок. При святиті його своїм захопленням, здоров'ю та родині.
Нехай вихід на пенсію принесе Вам максимум життєвих задоволень, тепле спілкування з близькими і нові захоплення, стане стартом для нового, повного радості, успіху і щастя життя.
Будемо завжди раді бачити Вас гостею в стінах РБУ ЕРП!

ПРОПОНУЄТЬСЯ СТРАХУВАННЯ АТОМНИКІВ

Соціальний захист працівників «НАЕК «Енергоатом» актуальний та постійно перебуває в полі зору адміністрації відокремлених підрозділів компанії і їх профспілкових комітетів. Багато аспектів соціального захисту передбачені основним документом енергокомпанії – Колективним договором, в який періодично вносяться зміни та пропозиції.

Нещодавно за ініціатииви профспілкового комітету ППО ДП «НАЕК «Енергоатом» працівникам галузі було запропоновано добровільне медичне страхування. Кошти на покриття річного страхового внеску усім бажачим у вигляді матеріальної допомоги має виділити енергокомпанія, яка це затвердила у спільному рішенні ще наприкінці листопада.

17 грудня на Хмельницькій АЕС відбулася зустріч працівників атомної електростанції із представниками європейської страхової групи «Уніка». Остання уже активно займається страхуванням атомників на Южно-Українській та Запорізькій АЕС, планують налагодити подібну співпрацю із Хмельницькою та Рівненською атомними електростанціями. Пілотний проект із добровільного медичного страхування пропо-

нується укласти атомникам на 2020 рік. Страховики презентували свою компанію «Уніка», яка виступає лідером ринку медичного страхування у Австрії і активно займається у цій сфері саме корпоративною співпрацею. До її великих корпоративних клієнтів в Україні належать, наприклад, «Нова пошта» та «Ашан». Гості розповіли нетішинцям про страхові пакети, які мають певні особливості та покриття. Слід зауважити, що усі вони включають амбулаторно-клінічну, невідкладну допомогу, стаціонарне лікування та стоматологію, а також мають бонусні та додаткові опції, направлені на первинне чи часткове лікування таких хвороб як цукровий діабет, онкологія, туберкульоз.

Детально з інформацією про види програм страхування та перелік послуг працівники ХАЕС можуть ознайомитися на станційних електронних ресурсах.

Попередньо профспілковий комітет Хмельницької АЕС провів опитування серед працівників атомної електростанції щодо надавачів медичних послуг, якими хотіли би користуватися майбутні застраховані. Переважно, це клініки, лабораторії та медичні установи Рівного. Усі

пропозиції хмельницьких атомників передані страховій компанії. Що стосується місцевої медико-санітарної частини, то з нею ведуться перемовини на рівні представників «Уніки» та керівництва комунального закладу. Серед нетішинських установ, які співпрацюють із зазначеною страховою групою, є «Міламед» та аптека «Бажаємо здоров'я».

Наразі бажачі укласти договори на добровільне медичне страхування із компанією «Уніка» можуть звернутися у відділ соціального розвитку ХАЕС до 15 січня 2020 року, де проведитиметься централізоване оформлення документів. При бажанні працівника обрати страхову програму, відмінну від запропонованого стандартного страхового пакету, буде організовано зустріч із уповноваженими представниками страхової компанії для обговорення та підписання індивідуальних умов договору. Варто зазначити, що перевищення розміру річного страхового внеску над визначеною сумою матеріальної допомоги, яку надасть енергопідприємство, а також податки та збори має оплатити сам застрахований працівник.

Тетяна Степанюк

КОМІТЕТ ВР З ПИТАНЬ ЕНЕРГЕТИКИ ПІДТРИМАВ ЗАКОНОПРОЕКТ, ЯКИЙ ВИРІШУЄ ПРОБЛЕМУ КОМПЕНСАЦІЇ РИЗИКІВ НАСЕЛЕННЮ ЗОН СПОСТЕРЕЖЕННЯ АЕС

Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг одностайно підтримав проект закону №2526 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження)». Обговорення законопроекту членами Комітету відбулось 13 грудня за участі т.в.о. президента НАЕК «Енергоатом» Павла Павлишина, який поінформував народних депутатів про найбільш актуальні та проблемні питання галузі та відповів на їх запитання.

Проект закону №2526 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження)» є надзвичайно важливим для Енергоатома, адже він вирішує питання соціально-економічного розвитку територій, прилеглих до атомних електростанцій, які входять до складу Компанії.

З моменту запровадження дії механізму оплати і використання коштів від збору (2010 – 2019 роки) сума перерахувань Енергоатома до спеціального фонду Державного бюджету склала 2 млрд 588,7 млн грн. Таким чином, компанія у повному обсязі виконала функції, по-

кладені на неї чинним законодавством. Водночас, за цей самий період органам місцевого самоврядування відповідно до постанов Кабінету Міністрів України перераховано лише 1 млрд 66,9 млн грн. Причиною недоотримання місячними громадами більш ніж половини коштів, перерахованих Енергоатомом, стало прийняття Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від

28 грудня 2014 року №79-VIII, яким збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення зон спостереження АЕС було віднесено до доходів загального фонду Державного бюджету України без жодної гарантії отримання коштів громадами зон спостереження.

Вирішити цю проблему має законопроект №2526, який внесли на розгляд ВР України 34 народні депутати, дозволить віднести збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, виключно до джерел формування спеціального фонду Державного бюджету України. А відтак - у повному обсязі спрямувати отримані кошти з Державного бюджету місцевим бюджетам зон спостереження, де перераховані Енергоатомом кошти будуть спрямовані на реалізацію проектів буді-

вництва, реконструкції, капітального та поточного ремонту таких об'єктів як навчальні заклади, заклади охорони здоров'я, культури, спорту, об'єктів ЖКГ, автомобільних доріг, систем зв'язку.

Колектив НАЕК «Енергоатом» сподівається на вчасне погодження законопроекту №2526 профільним Комітетом ВР з питань бюджету та ухвалення у сесійній залі, оскільки зміни у законодавстві не потребують додаткового державного фінансування та орієнтовані виключно на поліпшення умов проживання громадян на територіях зон спостереження АЕС.

13 грудня 2019 року у ході засідання Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг також було розглянуто інші проекти у сфері використання ядерної енергії. Учасники засідання наголосили, що у ядерно-енергетичній галузі України залишається низка невідкладних пи-

тань, які потребують законодавчого забезпечення.

Нагадаємо, аналогічний проект Закону №2249-а було зареєстровано у Верховній Раді України ще у липні 2015 року «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», але з часу реєстрації цей законопроект за 4 роки не був навіть розглянутий профільним комітетом з питань бюджету. Наразі у ВР очікує на розгляд народними депутатами також питання погашення заборгованості ДП «Енергоринок» перед Енергоатомом у розмірі 11,7 млрд грн (законопроект «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» №2386). А 4 грудня 2019 року ВР прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» (№2233), в якому враховані пропозиції Енергоатома. Закон передали на підпис Президенту України.

ПРИЗЕРИ ВИЗНАЧИЛИСЬ

Змагання з футболу були заключним видом 19 Спартакіади Хмельницької АЕС. Переможцем стала команда ЕЦ+ 3 ДПРЗ. І цей результат в числі інших дав можливість спортсменам електроцеху та рятувальникам піднятися на другу сходинку загальнокомандної боротьби. А першість виборолла дружина енергоремонтного підрозділу.

У прізвому трійку увійшла також команда турбінного цеху. Усього у Спартакіаді взяли участь вісім команд, більшість з яких представляли об'єднані колективи кількох підрозділів.

Головний суддя Спартакіади Віталій Карлюк відзначає високу зацікавленість спортсменів у цих змаганнях. Всього колективи виставили 811 фізкультурників на 19 видів спорту. В числі краєвих фізоргів відзначимо Олександра Чутченка (ЕРП), Сергія Рудого (ЕЦ) та турбініста Володимира Лисковця.

Традиційно кубки та інші винагороди колективам вручаються під час урочистостей з нагоди Дня енергетика.

Власна інформація

ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ: НАЙЦІКАВІШІ ТРАДИЦІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

День святого Миколая в Україні кожного року відзначають 19 грудня. За легендою, Святий Миколай був покровителем не тільки дітей, а й мандрівників. Православна гліпка християнства це свято відзначає 19 грудня, а католицька трохи раніше – 6 грудня (католики всі свята з постійними датами святкують на 13 днів раніше, враховуючи різницю між юліанським і григоріанським календарем).

ХТО ТАКИЙ СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

Той, хто «на всякий час помагає» – так співають у пісні. І, як виявляється, це не просто рима у куплеті, у цих словах – сам Миколай, який за своє життя став символом милосердя та жертвовної любові. На відміну від більшості святих, яких впізнаємо за повір'ями чи легендами, цей був історичною постаттю.

Народився він у 270-му році нашої ери в Патарі. На той час це було найбагатше місто півострова Лівії, що у Середземному морі. Батьки хлопчика – Феофан і Нона, жили разом з глибоко вірили в Бога, відтак із перших днів виховували своє малю у християнському дусі. Принаймні, одразу його охрестили, а це тоді було рідкістю. Відтоді Миколай ріс із глибоким переконанням, що найстрашнішим у людському житті є вчинити гріх та стати на сторону зла, зійшовши зі стежини світлого та істинного.

Проте ледь досягнувши повноліття, юнак втратив своїх маму й тата, а спадком, який вони йому залишили, згодом допоміг нужденним. Зокрема, вдівцеві, який жив поблизу нього. Той мав єдину доньку, кохану якої був із багаті сім'ї. Зрозуміло, що родина хлопця і чути не хотіла про безпроданицю, яка згодом прийде до них у дім.

Тому Миколай подумав: у мене є золото. Допоможу ним тому, хто страждає.

І в один з вечорів він непомітно поклав мішечок із монетами у вікно спальні майбутньої нареченої. Тоді містом ходили чутки, що закоханим начебто допоміг ангел. І, почувши такі розповіді, Миколай вперше відчув себе щасливим.

Однак на цьому він не зупинився і у будинки знедолених час від часу

приносив теплі речі, іграшки та їжу. Однак якось юнакові таки не вдалося втаїти своїх добрих діянь. Городяни вистежили Миколая і здивувалися, що цей сором'язливий хлопець має настільки шире серце. І за такі милосердні справи згодом містяни обрали його своїм єпископом. А у

325-му році Миколай відвідав Перший Вселенський Собор у Нікеї.

В Україні культ Миколая-чудотворця прийшов разом із християнством. Про це свідчать церкви та храми, які збудували на честь цього святого. Зокрема, в 11-му столітті такий звели на Аскольдовій горі у Києві, а через два століття – у Львові, під горою Будельниця, тепер – Княжою.

КИМ ОПІКУЄТЬСЯ МИКОЛАЙ-ЧУДОТВОРЕЦЬ

Під покров Миколая потрапляють не лише дітлахи, які у ніч на 19 грудня терпляче чекають від святого дарунків. Угодник Бога ділиться своєю опікою також зі студентами, мандрівниками, водіяма, торговцями та моряками. До слова, останні часто беруть образ чудотворця з собою на риболовлю. У народі ще кажуть, що святий Миколай береже людей і від стихійного лиха, особливо на воді. Знову згадуємо рядки найпопулярнішої пісні про нього: «...хто сплещить у твої двори, того ти на землі й морі все хорониш від напасти».

Звертатися до Миколая у молитвах можуть ті, хто перебуває у скруті, а також заміжні жінки, які просять

чудотворця про спокійне сімейне життя.

УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ У СВЯТКОВИЙ ДЕНЬ

Як ми вже згадували, найбільше цього свята чекає українська дітвора. У своїй уяві хлопчики та дівчатка, здебільшого, малюють таку картину: сивобородий чоловік із величезним мішком, в якому безліч подарунків, спускається з небесі у супроводі своїх помічників – ангелика та чортика, непомітно підкладає під подушку коробки з дарунками або прутики. Те чи інше він кладе тоді, коли начебто одержує вказівку від янгола, який переконує, що впродовж року дитина була слухняна, чи від чортика, який згадує, у чому малеча прогрішлась.

Проте у давнину свята Миколая чекали і дорослі. Традиційно у цей день вони сходилися варити пиво та веселилися. А після гулянь запрягали в сани найкращих коней і каталися навколо села. Мовляв, так хотіли знати, наскільки слизький сніг випав цього року. На звичай триденних святко натрапляємо на Харківщині. Там у цей час варили кутю та узвар, щоб у наступному році щедро вродили жито і плоди.

На Поділлі ж уважно стежили за тим, хто цього дня зайде у хату, нарикали його «полазником» і дуже тішилися, якщо ним виявилася людина з позитивною енергетикою. Якщо першим подвір'я перейде господар, то обов'язково має завітати до худоби з їжею. Прийшовши до хліва з їжею, він приповідає: «Дай, Боже, добрий день. Щобись худібонька здорова була та й з тобою ще й зі своєю жоню».

Схоже робили і господарі Київщини. Домашню скотину вони кропили священною водою та зіллям, просили святого Миколая вберегти її, та й уся сім'я загалом від напасти й лиха.

Важливим 19 грудня було і для дівчат, які готувалися стати підвінець. Вони знали, що засватати їх можуть перед Різдом, тому заздалегідь наводили лад у своїх скринях: готували одяг і прикраси, в яких мали зустрічати сватів, а також прибирали.

ЯК МИКОЛАЯ СВЯТКУЮТЬ ЗА КОРДОНОМ

Так само із нетерпінням подарунків від святого Миколая чекають і

дітлахи з-за кордону. Щоправда, їх одержують швидше, ніж українські, майже на цілий два тижні, адже святкують цей день 6 грудня.

Така традиція, найімовірніше, іїб азії, Німеччині, де батьки презентували своїм дітям новий одяг. А згодом почали робити це таємно, вночі, щоби малеча повірила в чудеса Божого угодника. Окрім нових штанців, светриків, шапочок чи курточок, діткам дарували ласощі, іграшки та шкільне приладдя. А от у голландський Роттердам святий щорічно припливає на човні з Іспанії, у місто він в'їжджає на коні, якого звали Амеріго, і тримає в руках єпископську палицю.

Напередодні такого візиту дітвора акуратно розкладає перед входними дверима начищене взуття, щоби у день Миколая відшукати там солодощі. А біля них ще залишає гостинці для Амеріго: кілька морквинок і трішки сіна, щоби тваринка не зголодніла протягом ночі.

ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ НАЙБІЛЬШЕ ЛЮБЛЯТЬ ДІТИ

Своїм покровителем святого Миколая вважають жителі італійського містечка Сассірі, що розташоване на острові Сардинія. Головну увагу цього дня приділяють нареченим, яким дарують подарунки. Така традиція має назву «Rito delle nubili». Тим часом у сусідній Франції, в населеному пункті Сан-Ніколя-де-Пор, у регіоні Лотарингія, дійство куди помпезніше. Тут організують цілу процесію, що виходить у місто ввечері, і рухається головними вулицями. На її чолі – старець Миколай, поруч – привид, який у своїх руках несе різки, щоби ними впродовж шляху шмагати неслухняних діточок. Якщо такі знайдуться, їх хутчіш забирають у мішок.

А от у Польщі напередодні свята малеча розвішує біля каміна білі панчохи, і сподівається, що вранці знайде там цукерки та горіхи. До слова, традиція класти дарунки у шкарпетки, найімовірніше, виникла, коли одного разу святий вирішив допомогти трьом сестрам, які злидарювали, і кинув їм у димовід три мішечки з монетами. Вони впали саме у випрані шкарпетки, які дівчата розвісили на каміні.

ПРИКРЕТИ У ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Якою буде зима, чи як вродить урожай восени, в цей день може підказати погода. Варто лише уважно придивитися, наприклад, чи немає на деревах інею. Якщо гілки оповиті ним, тоді варто чекати багато хліба. Якщо цього дня падає дощ, це означає, що добре вродить озимина.

ПОПОВНЕННЯ

З 12 по 19 грудня 2019 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 7 немовлят: 3 дівчинки і 4 хлопчики. Нетішинських немовлят цього разу 6: 2 дівчинки і 4 хлопчики.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Інна Миколаївна Бондарчук.

Її синочок народився вагою 4100 г при зрості 53 см.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ї.

Дані на 9 годину 19 грудня 2019 року.

Перспектива
Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція.
Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua;

Головний редактор В.П.Гусаров, тел.: 6-37-84
E-mail: gusarov.viktor@khnpp.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 2518. Тираж 1350 екз. Обсяг 1.44 д.а. Набір і текстові діалози виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.
Газета віддрукована офсетним способом у ДОД ЦГЗ ХАЕС. Свідчення про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.

